

Bank ilagt overtredelsesgebyr på 2,1 millioner kroner etter manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven

Ellen Haug-Svendsen
Fast advokat, (Permisjon)

Hvitvaskingsloven stiller omfattende krav til virksomheter og personer som er underlagt lovens virkeområde. Dette gjelder for eksempel banker og andre kreditt- og finansieringsforetak, verdipapirforetak og forsikringsforetak, og personer som utøver yrker som revisorer, regnskapsførere, advokater og eiendomsめglere. Formålet med hvitvaskingsloven er å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering gjennom å pålegge relevante virksomhetsutøvere å ha systemer og rutiner som kan fange opp røde flagg, og forhindre at virksomheten blir misbrukt til å hvitvaske utbytte fra en straffbar handling.

Manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven sanksjoneres med bøter og straff for både enkeltpersoner og foretak (hvitvaskingsloven § 51), rettighetstap som for eksempel forbud mot å ha en lederfunksjon (hvitvaskingsloven § 48) og overtredelsesgebyr (hvitvaskingsloven § 49). Overtredelsesgebyr er ansett som straff og kan derfor ikke ilegges i tillegg til annen straff for samme forhold.

Den 18. juni 2020 ble Åfjord Sparebank ilagt et overtredelsesgebyr på 2,1 millioner kroner for manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven. I Finanstilsynets vedtak om overtredelsesgebyr ble det konstatert alvorlig manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven. Banken har i tilsvaer til Finans tilsynet akseptert at vilkårene for å

illegge overtredelsesgebyr er til stede, men mener at gebyret på 2,1 millioner kroner er satt for høyt. Finanstilsynet har i vedtaket fastholdt beløpets størrelse.

Finanstilsynets vedtak

I Finanstilsynets vedtak om overtredelsesgebyr ble det blant annet vektlagt at banken ikke oppfylte lovens krav til risikovurdering av hvitvasking og terrorfinansiering i bankvirksomheten (§ 7), at banken ikke hadde tilstrekkelig utarbeidede, oppdaterte eller tilgjengelige rutiner (§ 8), at banken hadde kunder som ikke var risikoklassifiserte (§ 9), banken fulgte ikke lovpålagte kundetiltak ved etablering og løpende oppfølging, som å ikke innhente legitimasjon (§§10, 11, 12 og 13), og banken manglet forsterkede kundetiltak ved høy risiko for hvitvasking eller terrorfinansiering (§ 17).

I tillegg hadde ikke banken lagret dokumentasjon vedrørende kundetiltak, oppfølging, undersøkelser, vurderinger og MT-meldinger (rapporter om mistanke til Økokrim) i henhold til loven (§ 30) og banken manglet elektroniske overvåkningsystemer (§ 38). Disse, sammen med flere brudd på hvitvaskingsloven, førte til at banken ble ilagt overtredelsesgebyret.

Overtredelsesgebyr på 2,1 millioner kroner

Ved vurderingen av om det skulle ilegges overtredelsesgebyr og i utmålingen la Finanstilsynet vekt på at overtredelsene var løpende, samlet sett svært alvorlige og pågikk over tid. Videre var det klart klanderverdig adferd av banken fordi overtredelsene var et resultat av manglende kompetanse, ressurstilførsel og prioriteringer. Banken hadde heller ikke i tilstrekkelig grad fulgt opp merknader etter tilsyn i 2016. Styret hadde ikke iverksatt tiltak på tross av å ha blitt informert om manglene over lang tid. Banken ble antatt å ha hatt besparelser fordi det ikke ble brukt ressurser på kompetanseheving.

Les Finanstilsynets vedtak [her](#).

**Bank ilagt overtredelses-
gebyr på 2,1 millioner
kroner etter manglende
etterlevelse av
hvitvaskingsloven**

Ellen Haug-Svendsen

Victoria Palm

